

Liverpool
Londýn
Paříž
New York
Washington
Miami

LIVERPOOL

7th + 22nd December
1963

7.–22. prosince 1963

Na konci roku 1963 jsem se stále ještě učil foťák používat a procvičoval jsem se tím, že jsem pořizoval portréty lidí, které jsem měl po ruce. Už jako malého mě vždycky zajímalo umění a to, co jsem viděl kolem sebe, a fotoaparát mi umožnil prozkoumat „umělecké“ oko novým způsobem. Na střední škole vyhrála má malba kostela uměleckou soutěž, soudím tudíž, že jsem byl jistou vizuální senzitivitou nadaný od mládí. Poté co jsem vyhrál cenu v národní esejistické soutěži, utratil jsem výhru v podobě poukazu na knihu za publikaci o moderním umění, jež přede mnou otevřela moderní uměleckou scénu. Tehdy jsem si poprvé začal utvářet názory ohledně toho, kteří umělci se mi zamlouvají a kteří ne. V době, kdy jsem pořizoval tyto snímky, jsem cestoval s The Beatles a poměrně dobře rozuměl kompozici, rámování a vzorům v umění a podvědomě jsem je aplikoval. To, že jsme se neustále přesouvali, navíc znamenalo, že jsem měl spousty nových námětů, které jsem se mohl pokusit zachytit skrze rychle se vyvíjející fotografické médium.

Zkraje šedesátých let minulého století jsme začínali díky novým vynálezům, jako byla televize, přenosná kamera a barevný film, poznávat věci, jež naši rodiče nikdy v životě neviděli. Nevyrůstali jsme s knihami fotografií položenými na konferenčním stolku vedle šálku kávy (neměli jsme vlastně ani pořádnou kávu), a já proto nepořizoval snímky s tím, že by měly někde skončit.

Focení pro mě představovalo zkrátka jen další způsob, jak prozkoumávat umění, a obrázky jsem dělal čistě pro sebe, i když jsem je ukázal několika přátelům a rodině a možná jich i pár nechal pro někoho vyvolat. Když teď vycházejí knižně, dodává jim to v mých očích úplně nový rozměr.

Myslím, že následující fotky zachycují mou snahu shrnout šílenství, jež se rozpoutalo na sklonku roku 1963 a počátkem roku následujícího. Vzhledem k tomu, že pocházím z dělnického prostředí v Liverpoolu, musím hrdě říct, že šílenství, se kterým jsme se jako muzikanti setkali, jsme poprvé zakusili v rodném městě. Pořídil jsem záběry těch, kdo nám byli nejbližší, takže tu uvidíte spoustu liverpoolských tváří a zástupy lidí ze severu.

Na fotkách se objevují také John, George a Ringo, a když k nim připočítáte ještě mě, jsme tam všichni čtyři Beatles. Není pochyb, že jsme si toho z Liverpoolu jako kapela hodně odnesli, ale napadá mě jedna věc, která nás odlišovala od všech ostatních, a to náš smysl pro humor. Liverpoolané jsou vtipní. A my jsme potomci této tradice. Spousta z našeho humoru je patrná z fotek a ze způsobu, jakým jsme společně trávili čas. Šlo o jednu z věcí, které jsem na The Beatles miloval. Dělali jsme blbosti. Udržovali jsme si tak zdravý rozum. A když se teď dívám zpátky, mám za to, že to celé tvořilo neúmyslný plán – používali jsme hru jako nástroj.

A byli jsme zvědaví a neustále se nám rozšiřovaly obzory. Všechno nás zajímalo. Objevovali jsme fotografy, jako byli Henri Cartier-Bresson nebo Richard Avedon, s nimiž jsme o pár let později pracovali. V těchto raných dnech jsme spolupracovali s lidmi jako Dežo Hoffman a Norman Parkinson. Parkinson nás vždycky seřadil a nutil nás „vykulit oči“. Na některých našich portrétech lze vidět, jak zuřivě je poulíme. Spoustu času jsme strávili také s Robertem Freemanem a jeho fotografie zdobí část našich alb.

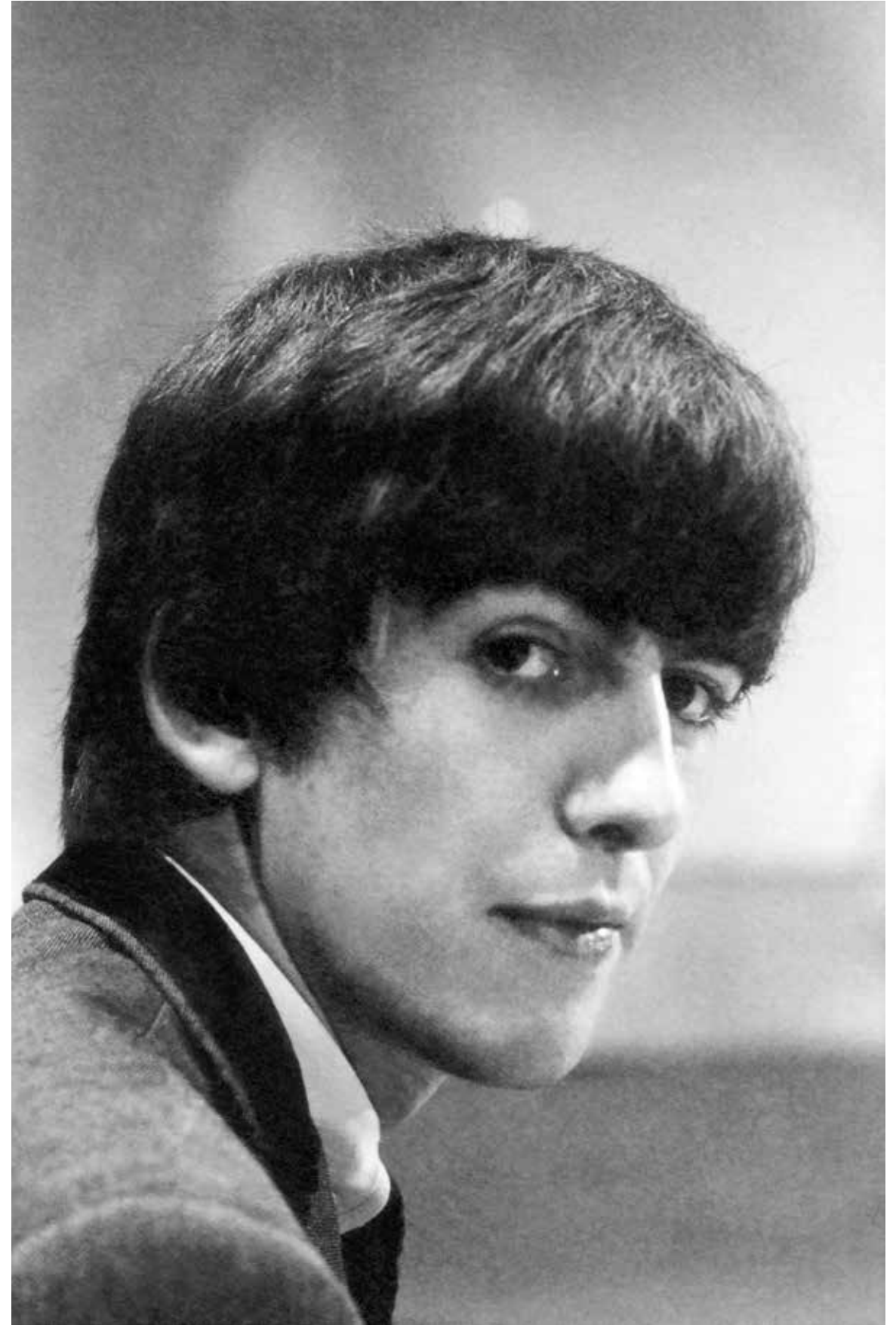
Od všech fotografů, s nimiž jsme se setkali, jsme se něco naučili. V Hamburku jsme se seznámili se skvělou fotografkou Astrid Kirchherr a stali se z nás dobří přátelé. Vzpomínám si, jak mě Astridino vidění světa a způsoby práce inspirovaly. Obecně lze říci, že jsme s fotografy trávili tolik času, že jsme se od nich postupně naučili všechny triky. Bavilo mě sledovat, jak si s sebou při práci nosí černou taštičku a úplně automaticky a bez dívání do ní strkají foťák, aby vyměnili film. Pak vytáhli nově nabitý fotoaparát a mohli se do toho pustit znovu. Obdivoval jsem zručnost, kterou to vyžadovalo.

Když jsme pořizovali fotky sebe navzájem, vyptávali jsme se fotografů: „Jakou bychom tam měli mít clonu?“ Ne vždycky se s námi, pochopitelně, chtěli podělit o svá tajemství anebo nám záměrně řekli nějaký nesmysl jako „F8 na věčnost“. Myslím, že nechtěli, aby je slyšeli ostatní fotografové a jejich tajemství se dostala ke konkurenci.

Některé snímky vznikly v Liverpoolu v době, kdy jsme všichni čtyři vystupovali v hudební soutěži *Juke Box Jury*. BBC tehdy porušila tradici a přijela ji z Londýna natočit do liverpoolského Empire Theatre. Pořídil jsem záběr moderátora Davida Jacobse. Po *Juke Box Jury* přivedli nové publikum – oboje myslím tvořili členové našeho fanklubu – a natočili jsme speciální pořad nazvaný *It's The Beatles*. Vyklubal se z toho dost divoký koncert a na obrazovkách ho ten večer zhlédla spousta lidí. Bylo jich zhruba dvaadvacet milionů, tedy téměř polovina tehdejších obyvatel země.

Fotografie, které jsem udělal během liverpoolského vystoupení, umožňují nahlédnout do zákulisí na sklonku roku 1963 – čekání, radost a všudypřítomný liverpoolský smysl pro humor. Lze si povšimnout, že jsme se neustále pohybovali ve společnosti jiných lidí a muzikantů, takže naše smysly byly ustavičně vystavovány novým podnětům. Čerpali jsme z toho inspiraci nejen v hudbě – promítalo se to i do toho, co zaujalo můj objektiv.

V této fázi byl Ringo v kapele už rok a půl, ale stále si vzpomínám na naše první společné hraní.
S Johnem a Georem jsme si vyměnili pohledy a věděli jsme: To je ono!

Náš manažer Brian Epstein. Říkali jsme mu pan Epstein a byl to jediný člověk, který nás dokázal udržet na uzdě.

Úžasný charakter a osobitý hlas dovedly Cillu Black z šatny v The Cavern Clubu na veľká pódia.
Její původní jméno znělo Priscilla White.

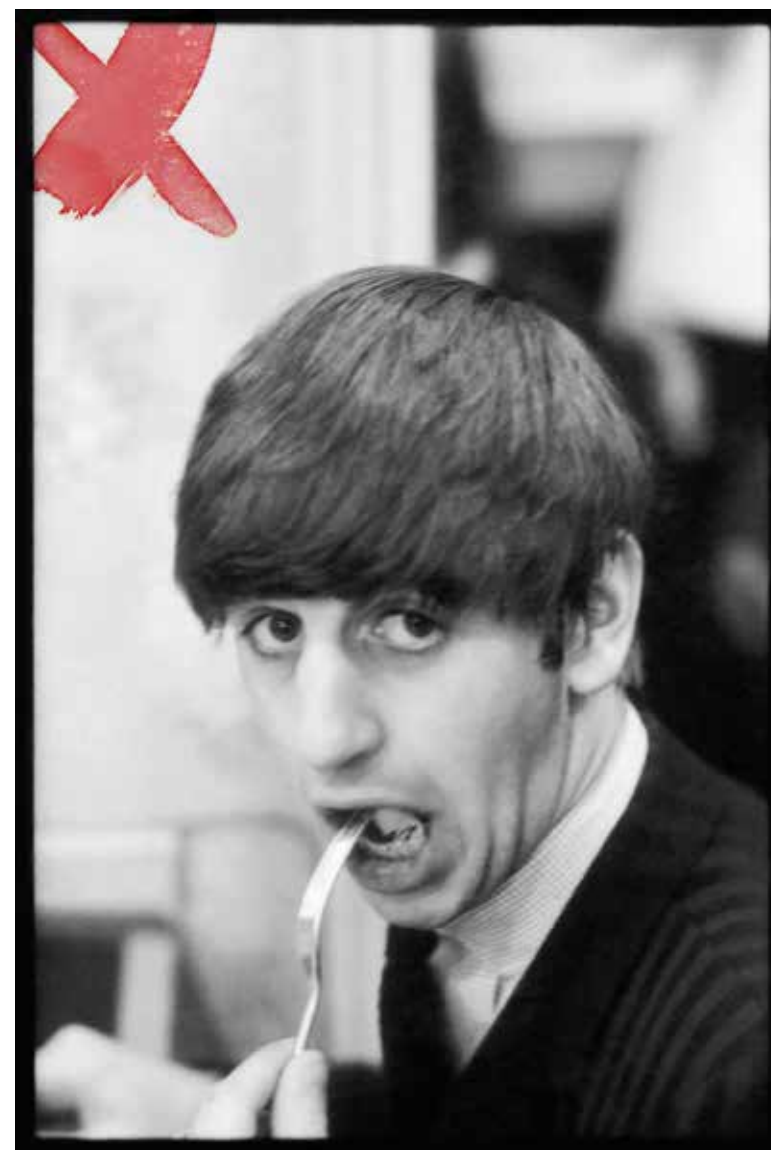
Michael Braun nám byl v patách v Anglii, ve Francii a v USA, aby mohl napsat knihu *Love Me Do!: The Beatles' Progress*.

Značka X na fotce naznačuje, že byla vybrána z kontaktní kopie; dělal jsem ji na snímcích, které patřily k mým oblíbeným.

Nechtěl jsem po něm nic jiného, než aby se „choval normálně“.

